

Zoila Quirino Manducca sejler normalt frem og tilbage til sine marker, men når Amazonas er lav, må hun gå og bærer sine afgrøder tilbage til landsbyen. Foto: Anna-Katarina Gravgaard

Vandet forsvinder fra Amazonas

Klimaændringer: Amazonfloden i Sydamerika har ramt sin laveste vandstand i over 100 år. Indianerstammerne langs flodens bredder taler om klimaændringer, og forskere frygter for regnskovens fremtid.

ANNA-KATARINA GRAVGAARD
Jyllands-Postens udsendte medarbejder
indblik@jp.dk

LETICIA, COLOMBIA

Zoila Quirino Manducca, 39, balancerer på kanten af en strandet båd og hopper så adræt over på en træstamme i det lave vand.

Hun har haft næsten fem måneder til at øve sig i, mens Amazonfloden har været på sit laveste. Hun er på vej til sin nærmeste mark cirka et kvarters gang fra sit hjem i Nazareth, en lille Ticuna-indianerby på bredden af Amazonasfloden.

Vejen derud er lang og går gennem det land, som floden har trukket sig tilbage fra. Når hun skal have sine afgrøder med

hjem, må hun betale andre i landsbyen for at hjælpe sig.

Den knap 155 cm høje kvinde i klip-klappere, shorts og en slidt T-shirt fortæller, at Amazonfloden er ved at forsvinde. Hendes øjne skeler en anelse i et bredt, vejrbidt ansigt med høje kindben og brede læber. Floden er mindre, end den plejer at være, siger hun. For et par dage siden samlede beboerne i Nazareth for at diskutere, hvad de skal stille op.

Vi er midt i Amazonaregnskoven, godt 1.000 km fra hovedstaden Bogotá og så langt sydpå, som man kan komme i Colombia.

Den nærmeste lufthavn ligger i Leticia, en havneby på den yderste sydspids af det colombianske landkort. Herfra kan man sejle en times tid op ad floden for at komme så tæt på Nazareth som muligt. Selv nu, da regnen er begyndt at falde igen, og floden har rejst sig, tager det godt 15 minutter at nå landsbyen fra flodbredden. Vi krydser bl.a. en bro midt i en udtørret dal.

Den tørre tid omkring Amazonas er normalt velkommen, for når floden trækker sig tilbage, efterlader den et frodigt lag jord, der gør det muligt at dyrke afgrøder som yucca, tomater og majs. Store bestande af småfisk efterlades også i de omkringliggende søer,

som lokale fiskere let kan fange. Men i år har regntiden ladet vente på sig, og små byer som Nazareth, hvis primære infrastruktur er floden, er nærmest isolerede.

Regnen lod vente på sig

Amazonas er verdens mest vandrige flod, der gennemsnitlig leder 180.000 kubikmeter vand gennem dens udmunding til Atlanterhavet i sekundet. Floden slynger sig fra Andesbjergene og 6.500 km tværs over det sydamerikanske kontinent og løber gennem verdens største regnskovsområde på omkring 5,5 millioner kvadratkilometer, cirka 130 gange så stort som Danmark.

Amazonaflodens cyklus er altid dramatisk. I området omkring Leticia er udsvinget mellem højvande i januar og lavvande i juli mellem 10 og 12 m. I vintermånederne, når Manducca og resten af Nazareth har let adgang til markedet i Leticia, er langt de fleste af deres marker oversvømmede, så de har ikke noget at sælge. Sådan har det altid været, men i 2009 stod vandet unormalt højt, og omkring Amazonas mistede godt 400.000 mennesker deres hjem, og 50 mistede livet. I oktober målte man vandstanden i Manaus, hvor Amazonfloden møder River Negro, til at være 13,63 m, den laveste nogensinde, siden man begyndte målingerne i 1902. Om-

rådet omkring Nazareth oplever kun sjældent tørke, men i år lod regnen vente på sig og satte først ind i november.

I en regnskov, hvor luftfugtigheden er høj, kan det være svært at definere, hvad tørke er, men dr. Oliver Phillips fra University of Leeds, som er kordinator for RAINFOR – et netværk af Amazonaforskere, har et klart svar. En regnskov har brug for 100 ml regnvand om måneden for at holde sig grøn. Både i august og i september fik Leticia under 100 ml vand.

Frugtsælgeren Araujo

Den enes nød er den andens brød, og enkelte trives i tørken. Den 47-årige Exilín Pená Araujo sælger frugt på markedet i Leticia.

Han har syv børn, og i 15 år har han boet på Isla de la Fantasia lige over for Leticia. I år er det næsten ikke til at se, at øen ikke hænger sammen med fastlandet. Alligevel frygter de lokale myndigheder for, hvad der vil ske, når floden igen rejser sig, og de forsøger at flytte de over 100 besættere ind på fastlandet. Beboerne stritter imod, for på fastlandet vil de miste deres marker og dermed deres indkomst. Araujo bor hos sin svoger, men drømmer om snart at bygge sit eget hjem. Huset, som han bor i på toppen af øen, er bygget på 2,5 m høje pæle for at